

cellistfrivelse af 1842 med Hensyn til dette Punkt. Svad Rancelliet i saa Henseende antog for rigtigt, ønskeligt, naturligt og nødvendigt, er der ingen Grund enten for den nuværende Administration eller den nuværende Lovgivning til at betragte som rigtigt eller selvfølgerigt. Rancelliet maatte i saa Henseende støtte sig til Grundsetningerne og Aandens i Anordningerne af 1837 og 1841, hvorimod vi nu som sagt have Love at henholde os til, som ere 20—30 Aar yngre, og som ere bleve til under en anden Grundlov end den, der den Gang eksisterede. — Svad Enkeltighederne i mit Lovforslag angaar, da have de fundet en meget udsørgt Smødegaaelse af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Kimestad). Jeg skal ikke opholde mig længe ved de Bemærkninger, han gjorde; dog skal jeg udtale, at naar han omtalte Hovedopholdsstedet som et ganske nyt Begreb i Lovgivningen, da er det allerede af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger) blevet paavist, at dette ikke er Tilfældet, og jeg skal desuden henvise til det i Aar forelagte Lovforslag om Fattigforsørgelse, hvor der i § 21 omtales det Sted, som maa betragtes som den paa-gældende Kvinde's Hovedopholdssted. Det er altså ikke saa ganske urimeligt, at man søger at faae en Fortolkning og Bestemmelse af dette Begreb. Det er meget muligt, at det har sine Vanskeligheder at udtømme Begrebet, og jeg tilstaaer, at jeg selv, som jeg allerede har yttret, har søgt Vanskeligheden derved. Jeg skal nu aldeles henstille til Thinget og den fremtidige Behandling at faae afgjort, hvorvidt det er fornødent at give nogen Bestemmelse af det her omhandlede Begreb, eller om det er tilstrækkeligt at lade det henstaa som et almindelig be kendt Udtryk, der i ethvert enkelt givet Tilfælde maa finde sin nærmere Bestemmelse. Der hører ikke en saa levende Fantasi, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds forudsatte, til at tænke sig, at saadanne Midler som de, jeg omtalte, vilde kunne anvendes ved Folkethingsvalgene. Hvis det ærede Medlem havde været til Stede ved Valgene udenfor Kjøbenhavn, vilde han have set, at der paa forskellige Steder anvendes mangfoldige Midler, hvorom de Herrer, der komme saa let til Valget, som Tilfældet er med de Kjøbenhavnske Rigsdagsmænd, ikke drømme. Jeg skal fremdeles modtage, at den, der undlader at gjøre Anmeldelse, udelukker sig selv fra al Valgret og Valgbarhed. For det Første vil han ikke komme til at gaa ud af Valglisten, naar han en Gang staaer der; i saa Henseende maa Bestemmelserne i Lovforslaget gaa ind under Bestemmelserne i Valgloven. Det er en almindelig Bestemmelse med Hensyn til Valgret og Valgbarhed, som deri gives, og dens Anvendelse maa, ligesom Bestemmelserne i Valglovens §§ 1—5, modificeres ved Bestemmelserne om Valglisten. Fremdeles vil jo den, der undlader at gjøre denne Anmeldelse, meget

hurtigt komme til Oplysning derom; det vil jo gaa ham ligesom forskellige Andre, der blive udelukkede af Valglisten. Han maa naturligvis ligesom enhver Anden efterse, om han staaer paa Valglisten, og han vil da i Øbet af den halve Snes Dage, hvori man kan gjøre Indsigelse mod Valglisten, kunne gjøre sin Anmeldelse og som Følge deraf gjøre Paastand paa at blive optaget paa Listen; naar han derimod en Gang staaer opført derpaa, vil han ikke komme ud af den paa Grund af, at han har undladt at gjøre Anmeldelsen. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds sluttede med en Bemærkning, som det overraskede mig at høre af hans Mund. Han udtalte sig mod den foreslaaede Bestemmelse om Bøder for unødigt Trætte og tilføiede, at Retten ikke vilde idømme saadanne Bøder for unødigt Trætte, selv om det ærede Medlem, det vil sige: mig, siger, at Retten kan gjøre det. Nu er det ganske vist, at Retten ikke vil gjøre det, fordi jeg siger det; men jeg nævner intet Dieblit Lov om, at den vil gjøre det, dersom det kommer til at staa i en af Rigsdagen vedtagne og af Kongen stadfæstet Lov, at den skal gjøre det.

Clausen: Jeg kan være enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Kimestad) i den Betragtning, at det vilde være meget uheldigt, dersom en Landstingsmand skulde være nødsaget til at nedlægge sit Mandat, naar han fraflytter den Landstingskreds, hvori han er valgt. Jeg gaar nemlig ud fra, at han er bleven valgt, fordi Bøelgerne have anset ham for den, ved hvem deres Interesses bedst vilde blive repræsenterede, og jeg kan ikke indse, at han, fordi han flytter bort fra Valgkredsen, skulde være mindre i Stand til at repræsentere de Bøelgere, som have valgt ham. Jeg vilde derfor finde det uheldigt, at en Landstingsmand skulde være nødsaget til at nedlægge sit Mandat, saa saare han fraflyttede den Kreds, hvori han er valgt. — Derimod er jeg ikke enig med det ærede Medlem i, at en Person, der er staaende i flere Kommuner, skal have Lov til at gjøre sin Valgret gjældende i saantlige disse Kommuner. Efter min Opfattelse ligger dette slet ikke i vore kommunale Love, og saa vidt mig bekendt, har heller Ingen endnu gjort Forsøg derpaa, men dersom det skulde være en Ret, vilde jeg anse den for at være meget skadelig. Naar en Mand har store Interesser i en Kommune, hvori han har sit Hovedopholdssted, og naar han som Følge deraf baade er valgbar og valgberettiget i denne Kommune, vilde det være meget uheldigt, dersom han tillige skulde kunne gjøre sin Valgret gjældende i en anden Kommune. Disse to Kommuner kunde faae et Mellemværende med hinanden, og han vilde da ved at gjøre denne Valgret gjældende kunne faae en Indflydelse til sin egen personlige Interesse, som vilde være meget uheldig; jeg tror heller ikke, at det er Kom-